

Kapittel 1

Internasjonal økonomi

1.1 Hovedpunkter fra OECDs Economic Outlook

- En bredere oppgang har fått feste
- Asia, USA og UK leder an, kontinental-Europa vil følge
- Investeringene i ferd med å overta som drivkraft i USA
- Investeringene drar i Japan også, sammen med eksport (særlig) til Asia
- Fremover ventes:
  - God vekst i USA og fortsatt bedring i Japan og Europa
  - Svakt avtakende ledighet
  - Lite inflasjonspress og lave renter en god stund

1.2 Anslag for BNP-vekst i utlandet

Prosentvis vekst fra foregående år

	2003		2004		2005	
	OECD EO 74	NB IR3/03	OECD EO 74	NB IR3/03	OECD EO 74	NB IR3/03
USA	2,9	2 ¾	4,2	3 ½	3,8	3 ¼
Japan	2,7	2 ½	1,8	1 ¼	1,8	1 ¼
Tyskland	0,0	0	1,4	1 ¼	2,3	2 ¼
Frankrike	0,1	¼	1,7	1 ½	2,4	2 ½
Storbritannia	1,9	2	2,7	2 ½	2,9	2 ½
Sverige	1,5	1 ½	2,3	2 ½	2,7	2 ½
Euroområdet ¹⁾	0,5	½	1,8	1 ½	2,5	2 ½

¹⁾ Vekter fra Eurostat

Hovedstyret desember 2003

1.3 Anslag for KPI i utlandet

Prosentvis vekst fra foregående år

	2003		2004		2005	
	OECD EO 74	NB IR3/03	OECD EO 74	NB IR3/03	OECD EO 74	NB IR3/03
USA	2,3	2 ¼	1,7	2	1,8	2 ½
Japan	-0,2	- ¼	-0,2	- ½	-0,2	- ¼
Tyskland	0,9	1	0,8	¾	0,7	1 ½
Frankrike	2,0	2	1,4	1 ½	0,9	1 ¼
Storbritannia	2,8	3	2,6	2 ½	2,7	2 ½
Sverige	2,1	2	1,4	1 ¼	2,2	2
Euroområdet ¹⁾	2,0	2	1,5	1 ½	1,4	1 ¼

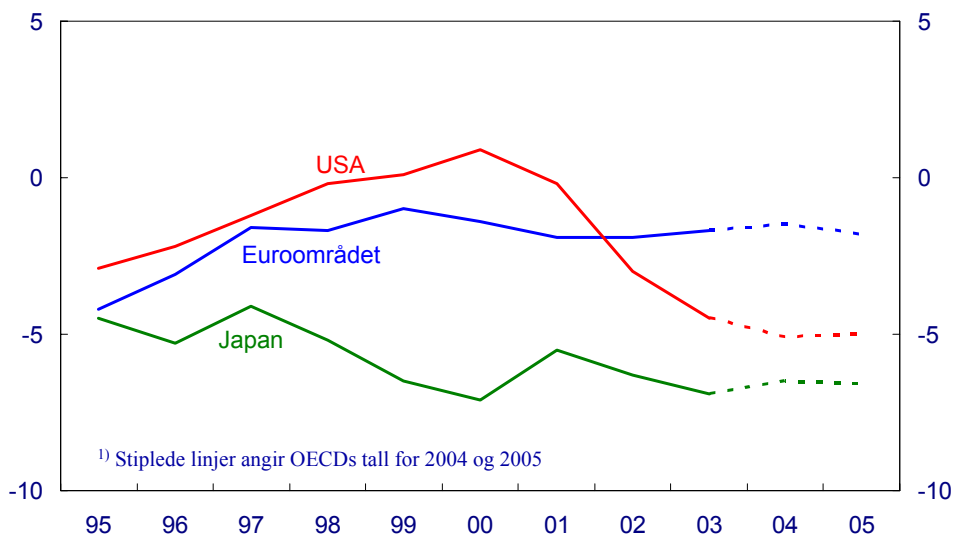
¹⁾ Vekter fra Eurostat (landets andel av eurolandenes forbruk)

Hovedstyret desember 2003

1.4 Risikomomenter m.v. i Economic Outlook

- Fortsatt svake balanser i foretakene i Europa
- Høy gjeld i husholdningene og høye boligpriser. (UK, USA, Australia o.a.) gjør dem sårbare
- Økning i renter som følge av store offentlige underskudd
- Ubalanser og fare for brått fall i USD
- Største bekymring på litt lengre sikt:
  - De offentlige underskuddene og mangelen på langsiktig finanspolitisk rammeverk
- Annen hovedutfordring:
  - Fortsatte strukturforbedringer

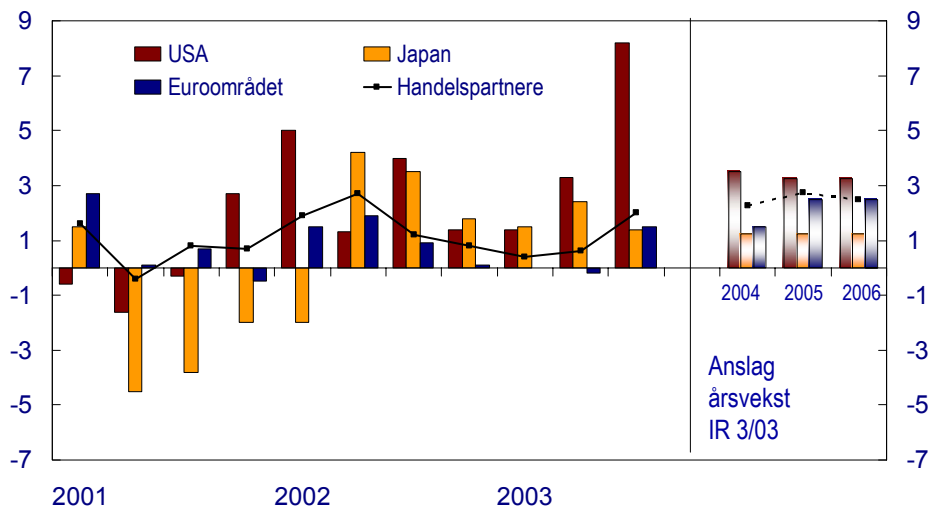
1.5 Strukturelt over- eller underskudd ¹⁾ i offentlige budsjetter Prosent av nominelt BNP. Årstall

1.6 BNP-vekst i

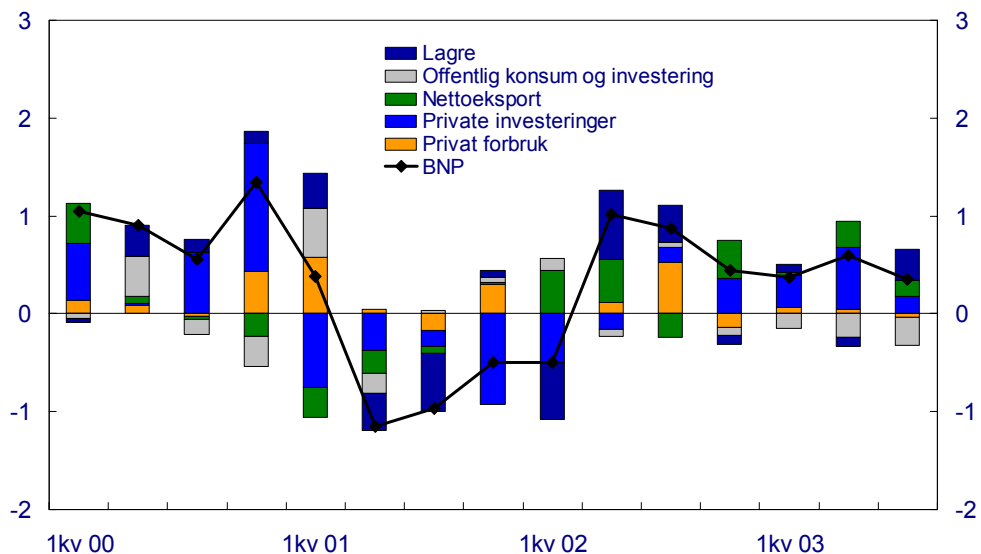
USA, Japan, euroområdet og hos handelspartnerne samlet.

Sesongjustert årlig rate og anslag på årsvekst. Prosent

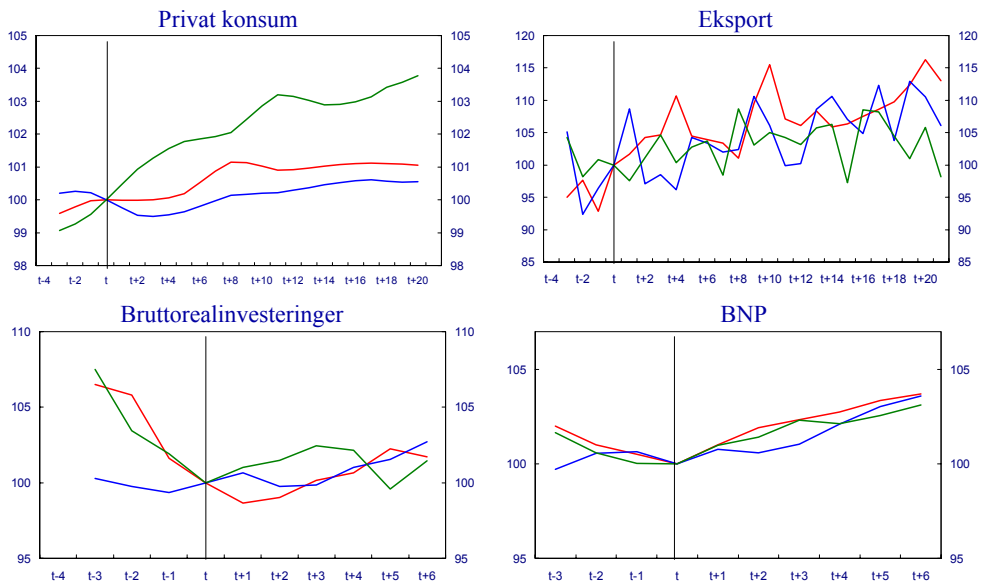
1.7 Kvartalsvis endring i BNP i Japan

Bidrag til volumvekst i prosent

1.8 Japan. Utviklingen rundt de 3 siste oppgangene

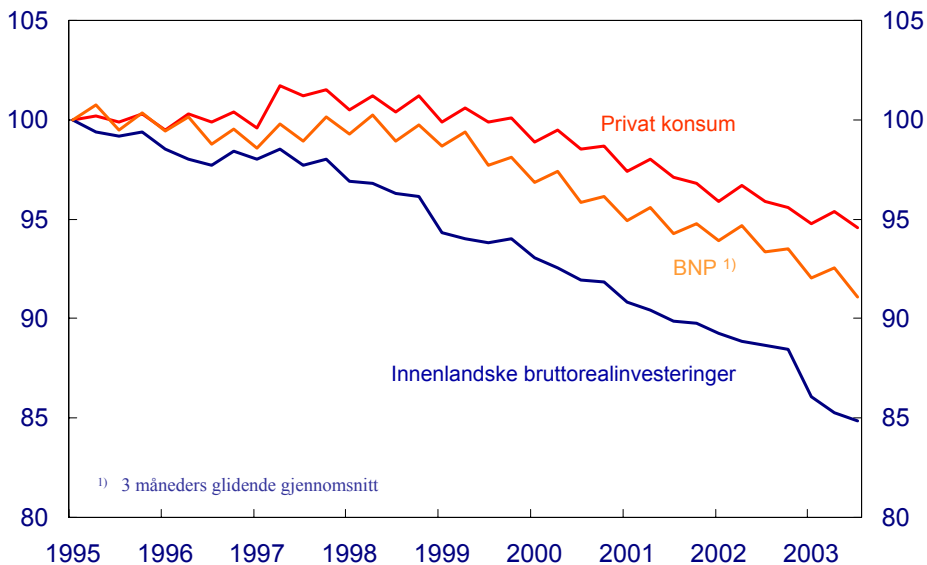
Indeks. Tidspunkt for bunnpunkt (t) = 100. Grønn, blå og rød kurve har bunnpunkt i hhv 4. kv 1993, 1. kv 1999 og 1. kv 2002.

Hovedstyret desember 2003

Kilde: EcoWin

1.9 Deflatorer Japan Indeks 1. kvartal 1995 = 100

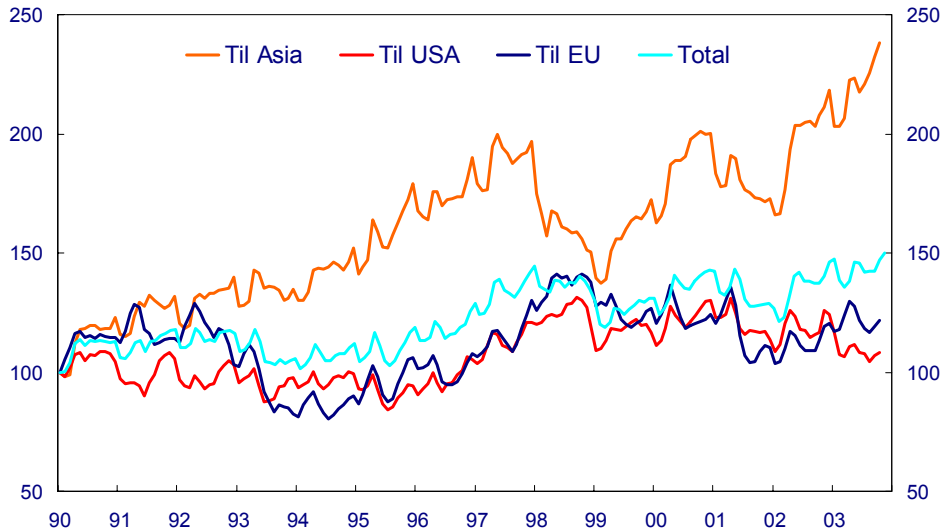

Hovedstyret desember 2003

Kilde: EcoWin/Nasjonale statistikkilder

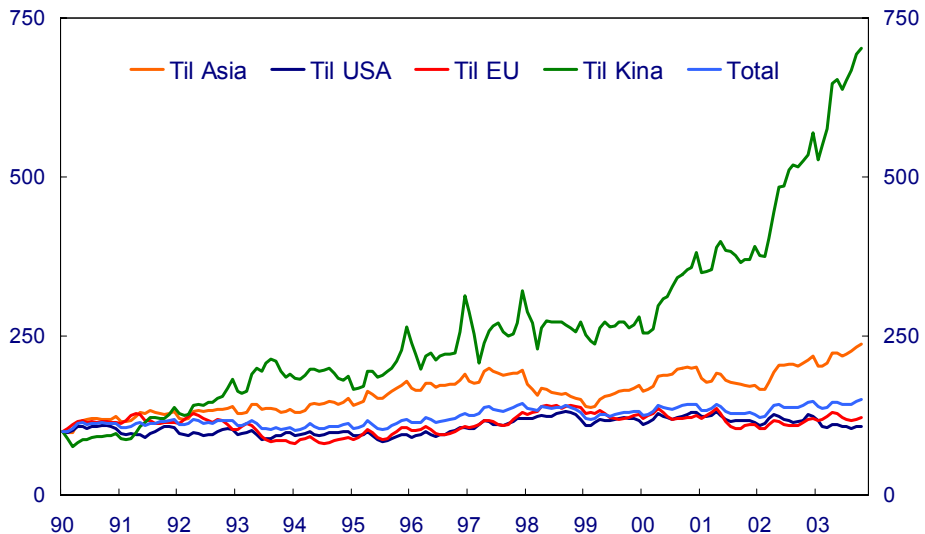
1.10 Japans eksport

3 måneders glidende gjennomsnitt. Indeks januar 1990 = 100

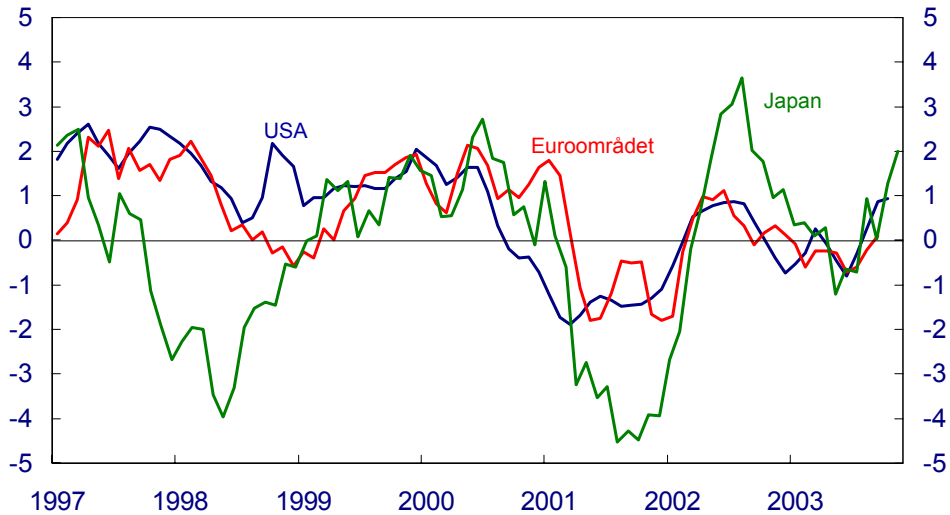
1.11 Japans eksport

3 måneders glidende gjennomsnitt. Indeks januar 1990 = 100

1.12 Industriproduksjon i USA, Japan og euroområdet

Prosentvis endring fra tre måneder før.
Tremåneders glidende gjennomsnitt. Sesongjustert. Volum

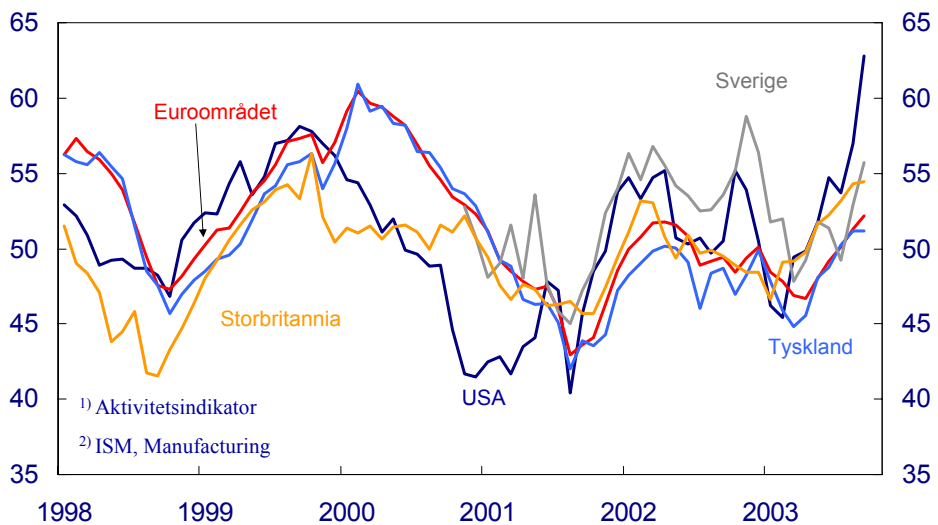

Hovedstyret desember 2003

Kilde: EcoWin / Federal Reserve Board, Ministry of Economy, Trade and Ind. og EUR-OP / EUROSTAT

1.13 PMI ¹⁾ industri for USA²⁾, euroområdet, Tyskland, Sverige og Storbritannia

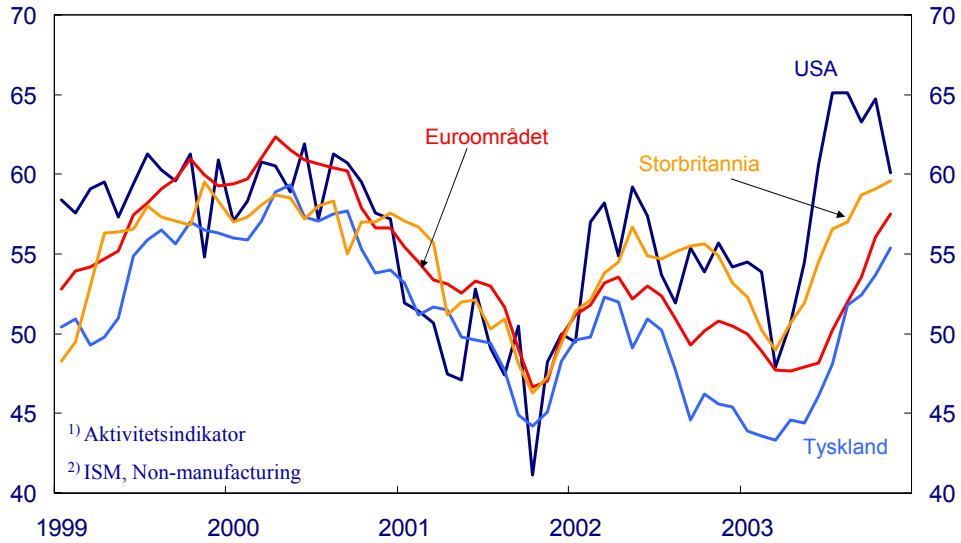
Sesongjustert. Månedstall

Hovedstyret desember 2003

Kilde: EcoWin / ISM-Institute for Supply Management, NTC Research Ltd. og Swedbank / I&L

1.14 PMI ¹⁾ tjenester for USA²⁾, euroområdet, Tyskland og Storbritannia Sesongjustert. Månedstall

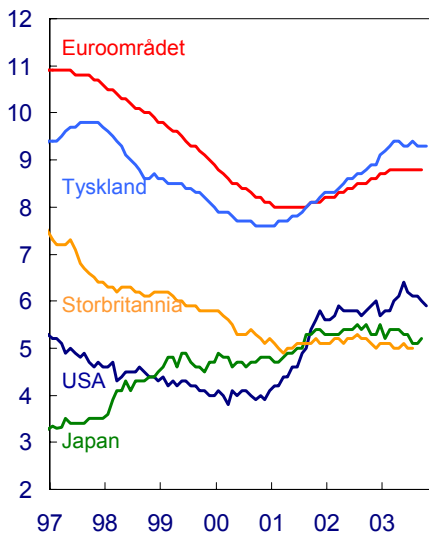

Hovedstyret desember 2003

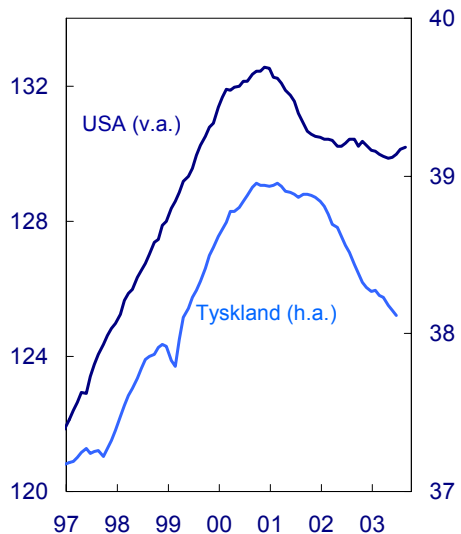
Kilde: EcoWin / ISM-Institute for Supply Management og NTC Research Ltd.

1.15 Arbeidsledighet og sysselsetting Sesongjustert

a. Ledighet som andel av arbeidsstyrken

b. Sysselsetting, i mill.

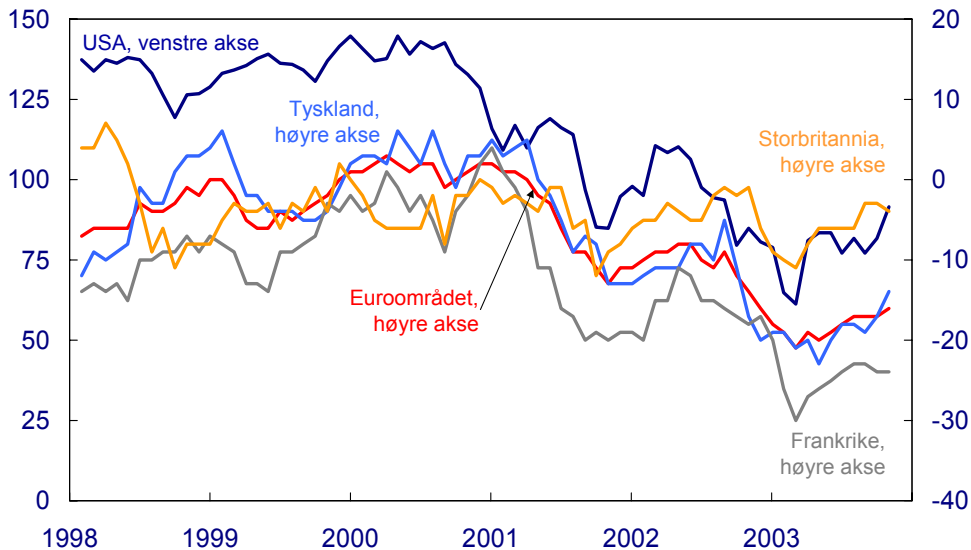
Hovedstyret desember 2003

Kilde: EcoWin / Nasjonale statistikkilder

1.16 Konsumentenes tillit i

USA, Tyskland, Frankrike, euroområdet og Storbritannia
Sesongjustert diffusjonsindeks. Månedstall

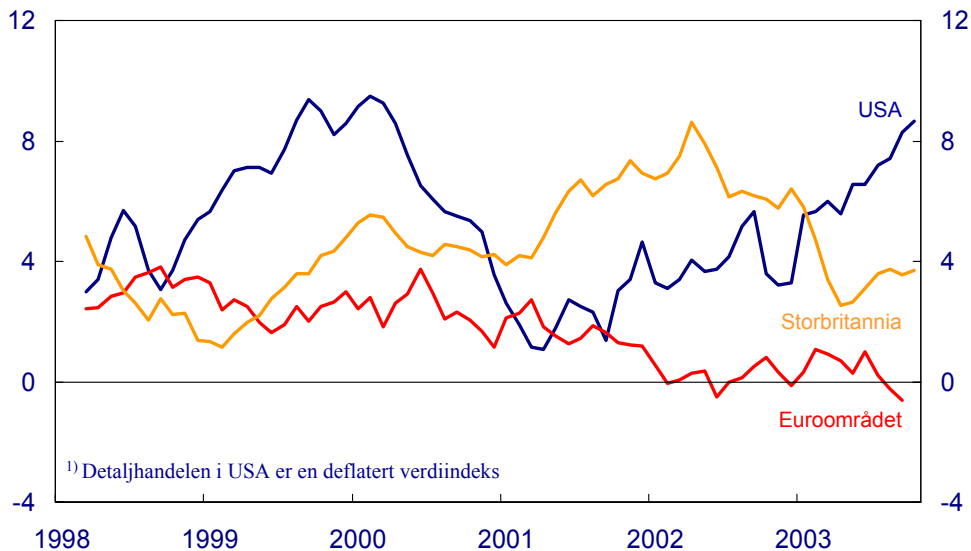

Hovedstyret desember 2003

Kilde: EcoWin / EU kommisjonen og The Conference Board

1.17a Detaljhandel i

USA¹⁾, euroområdet og Storbritannia
Prosentvis endring fra samme måned året før. Tremåneders glidende
gjennomsnitt. Sesongjustert. Volum

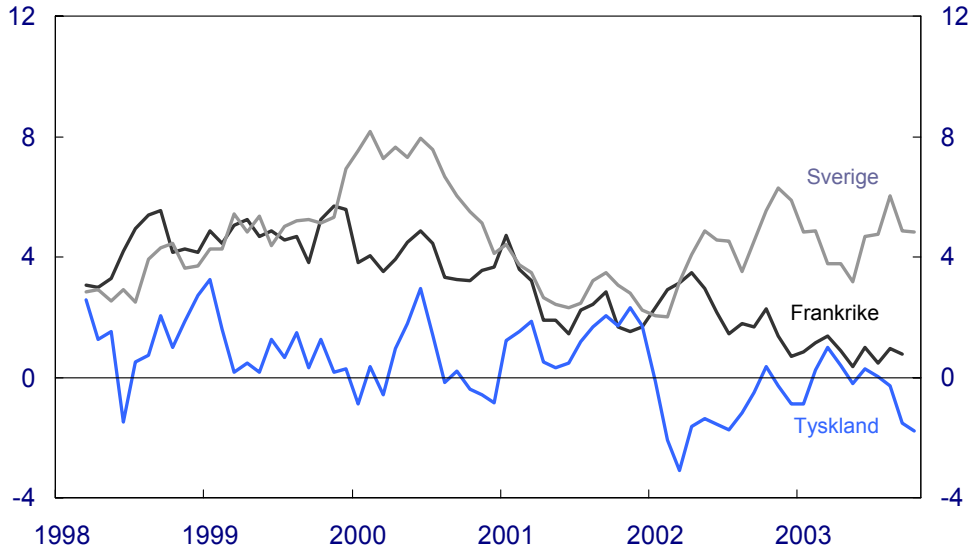
¹⁾ Detaljhandelen i USA er en deflatert verdiindeks

Hovedstyret desember 2003

Kilde: EcoWin / US Dept. of Commerce, Deutsche Bundesbank, Office for National Statistics og ECB

1.17b Detaljhandel i Tyskland, Frankrike og Sverige

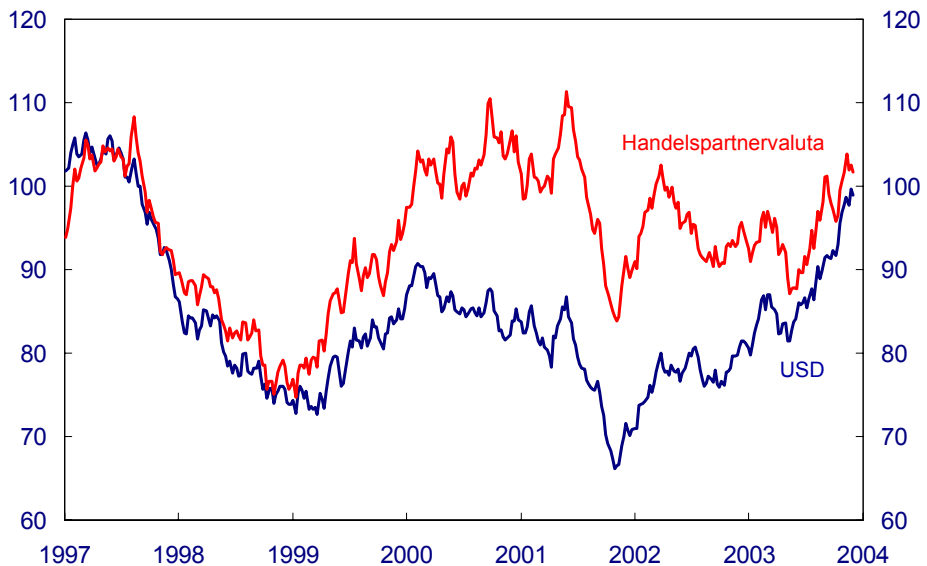
Prosentvis endring fra samme måned året før. Tremåneders glidende gjennomsnitt. Sesongjustert. Volum

Hovedstyret desember 2003

Kilde: EcoWin / US Dept. of Commerce, Deutsche Bundesbank, Office for National Statistics og ECB

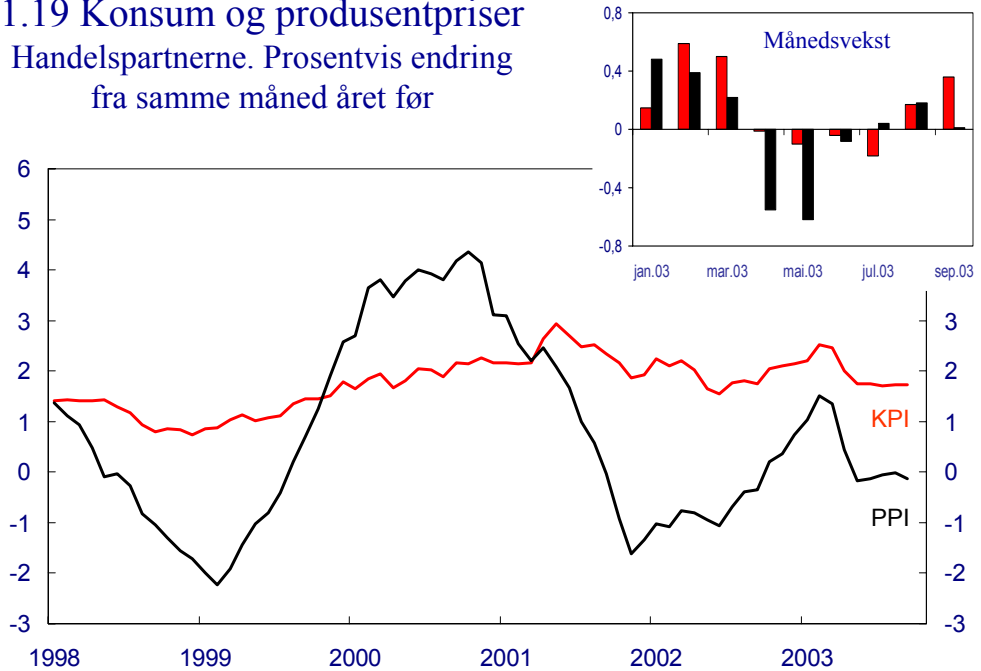
1.18 Internasjonale råvarepriser

Hovedstyret desember 2003

Kilde: Ecwin, Norges Bank og The Economist

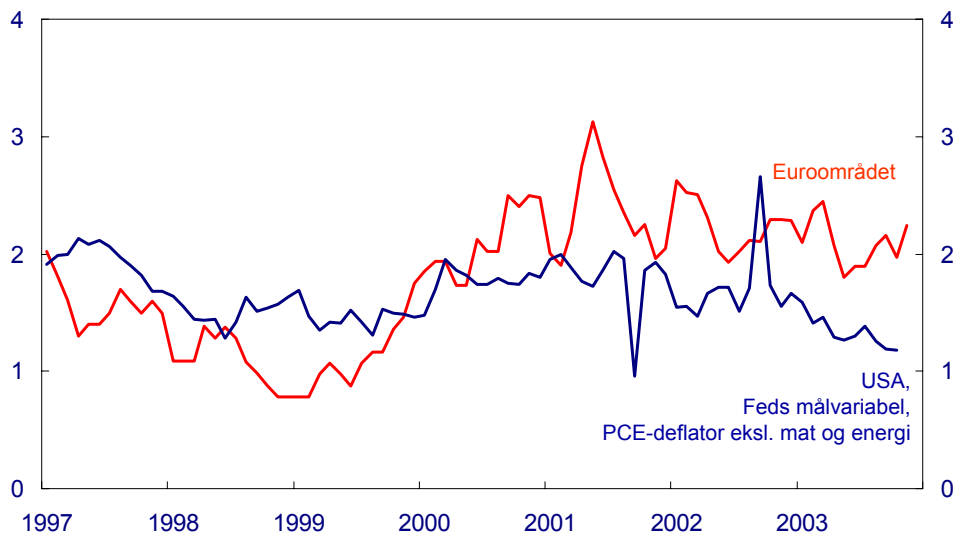
1.19 Konsum og produsentpriser Handelspartnere. Prosentvis endring fra samme måned året før

Hovedstyret desember 2003

Kilde: EcoWin og Norges Bank

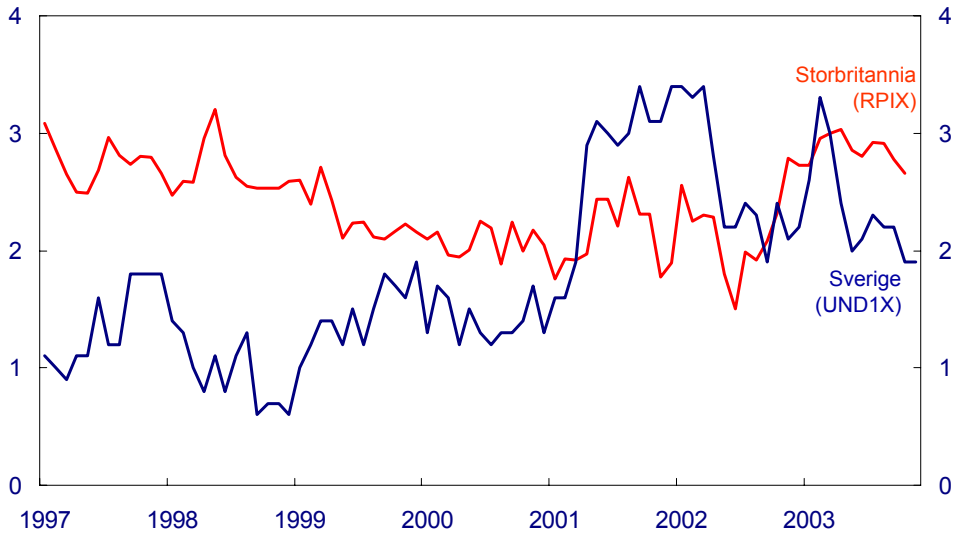
1.20 Konsumpriser i USA og euroområdet Prosentvis vekst fra samme måned året før

Hovedstyret desember 2003

Kilde: Bureau of Labor Statistics, Eurostat og Office for National Statistics

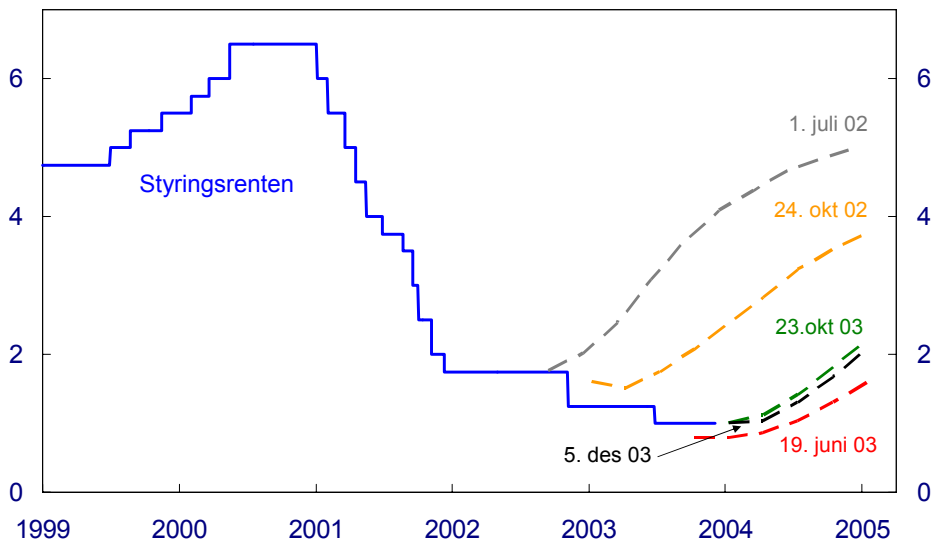
1.21 Konsumpriser i Storbritannia og Sverige Prosentvis vekst fra samme måned året før

Hovedstyret desember 2003

Kilde: Bureau of Labor Statistics, Eurostat og Office for National Statistics

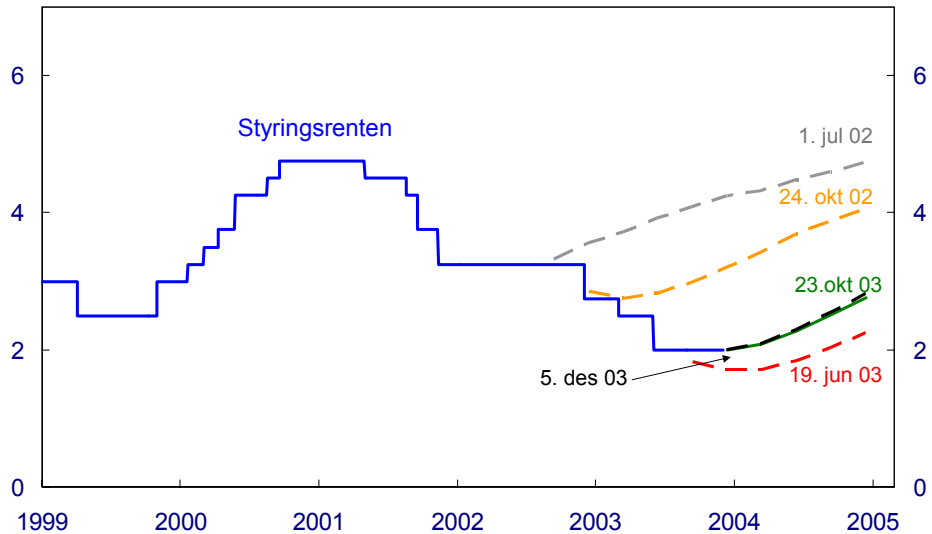
1.22 Renteforventninger i USA Faktisk utvikling og forventet styringsrente

Hovedstyret desember 2003

Kilde: Norges Bank

1.23 Renteforventninger i euroområdet Faktisk utvikling og forventet styringsrente

Hovedstyret desember 2003

Kilde: Norges Bank

1.24 Styringsrenter og forventet endring for utvalgte land

	Styrings-rente	Endring siden 01.01.03	Endring siden Hovedstyre- møtet 13.08.03	Forventet nivå om 3 mnd (MARS.04)	12 mnd ¹⁾ (DES.04)
USA	1,00	-0,25	Ingen	1	2 ¼
Japan	Ned mot null	0	Ingen	0	0
Euroområdet	2,00	-0,75	Ingen	2	2 ¾
UK	3,75	-0,25	+0,25	4 ¼	4 ¾
Sverige	2,75	-1,00	Ingen	2 ¾	3 ½
Danmark	2,00	-0,75	Ingen	2	2 ¾
Sveits	0,00-0,75	-0,50	Ingen	n.a.	n.a.
Island	5,30	-0,50	Ingen	n.a.	n.a.
Canada	2,75	0	Ingen	2 ½	3
Australia	5,25	+0,50	+0,5	5 ½	5 ¾
New Zealand	5,00	-0,75	Ingen	5 ½	6

¹⁾ Ikke korrigert for eventuell løpetidspremie

Hovedstyret desember 2003

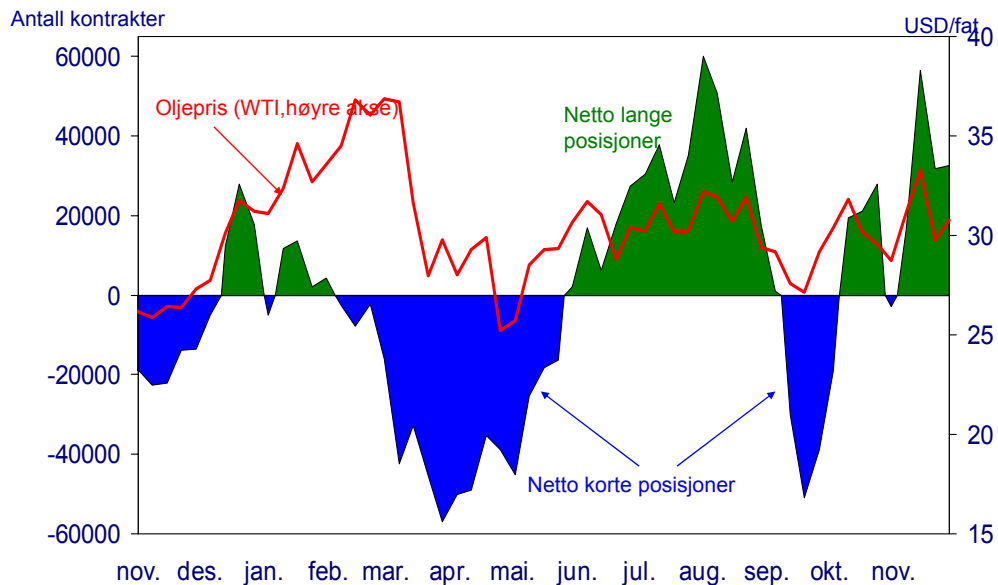
Kilde: Reuters, Bloomberg og Norges Bank

Olje

1.25 Referanseprisen til OPEC med prisbånd Dollar per fat, dagstall

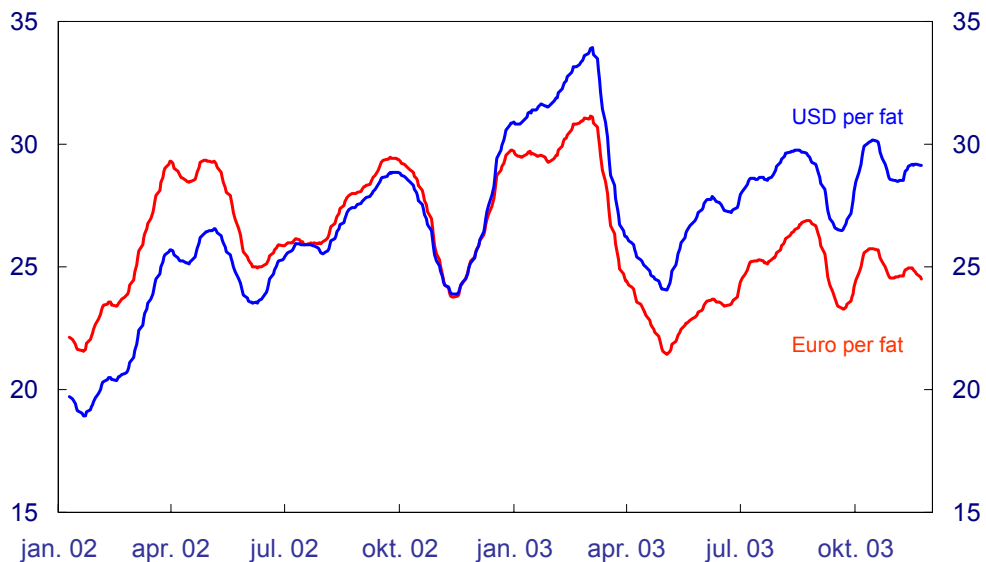
1.26 Ikke-kommersielle aktørers nettoposisjoner i futuresmarkedet for WTI siden november 2002

Hovedstyret desember 2003

Kilde: Energy Information Administration, NYMEX

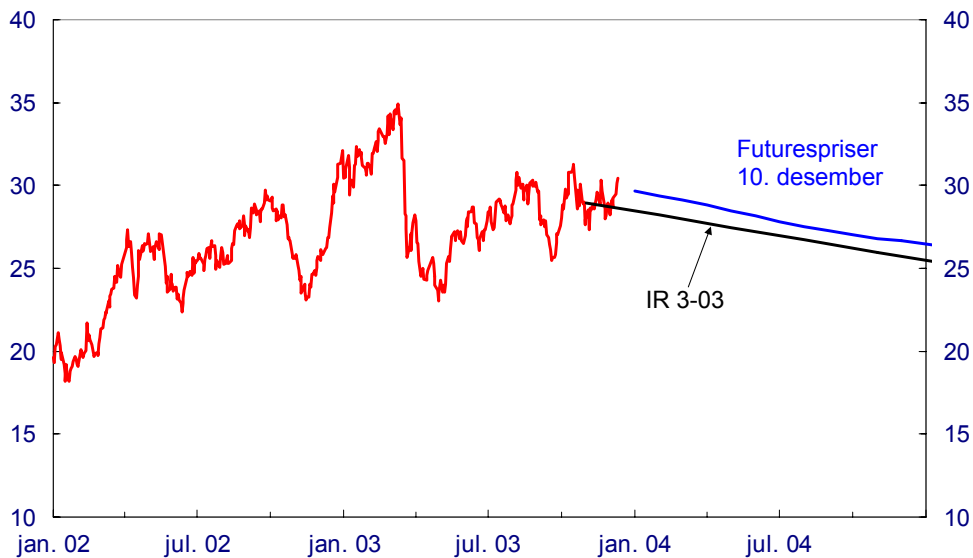
1.27 Oljeprisen målt i USD og euro per fat, 14 dagers glidende gjennomsnitt

Hovedstyret desember 2003

Kilde: Ecwin

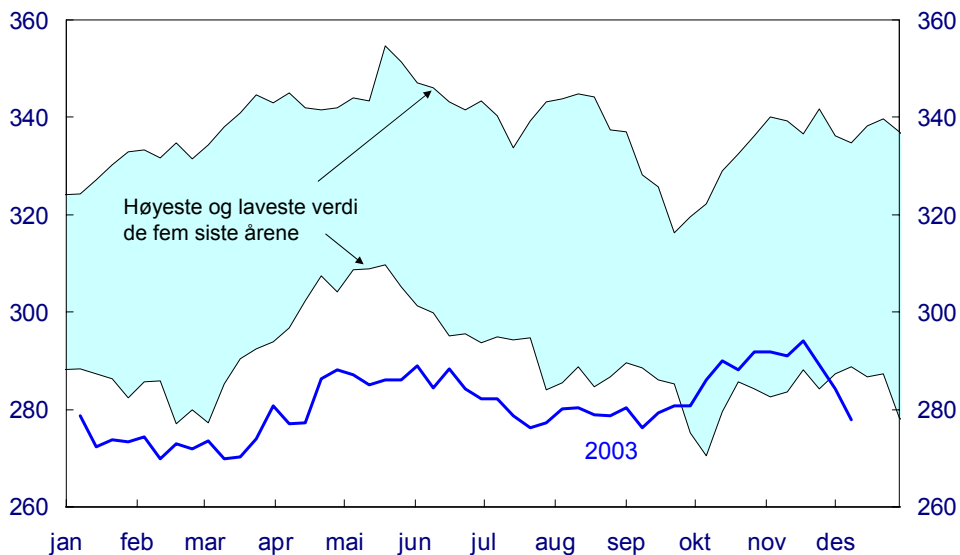
1.28 Oljepris Brent Blend USD per fat. Dagstall

Hovedstyret desember 2003

Kilde: Norges Bank, Telerate og IPE

1.29 Lagre for råolje i USA Millioner fat. Ukestall

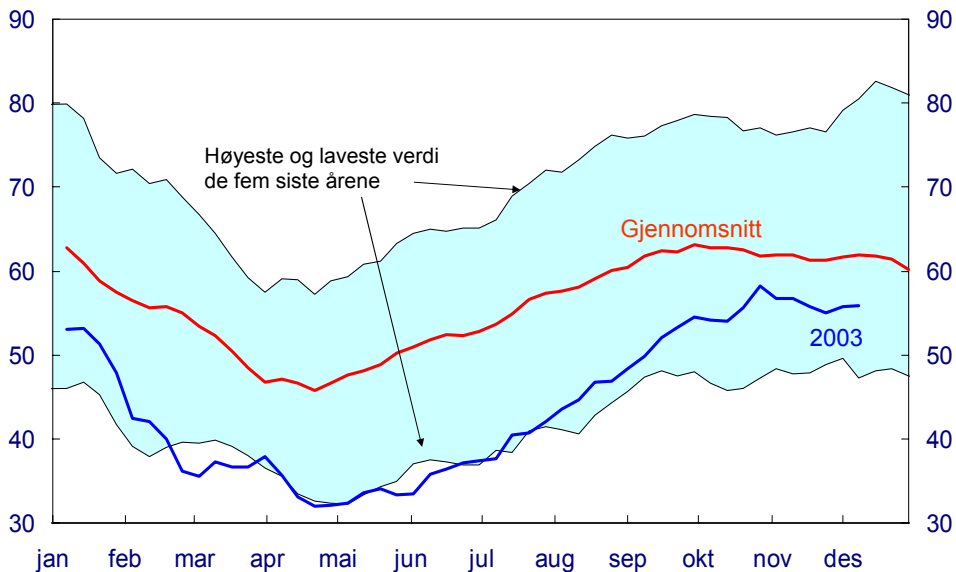
Hovedstyret desember 2003

Kilde: U.S. Department of Energy

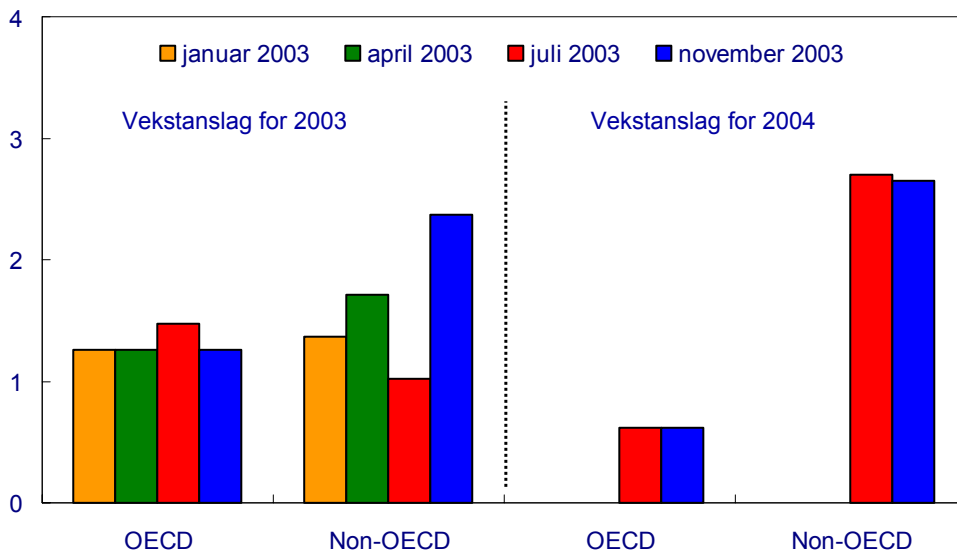

1.30 Lagre for fyringsolje til oppvarming i USA

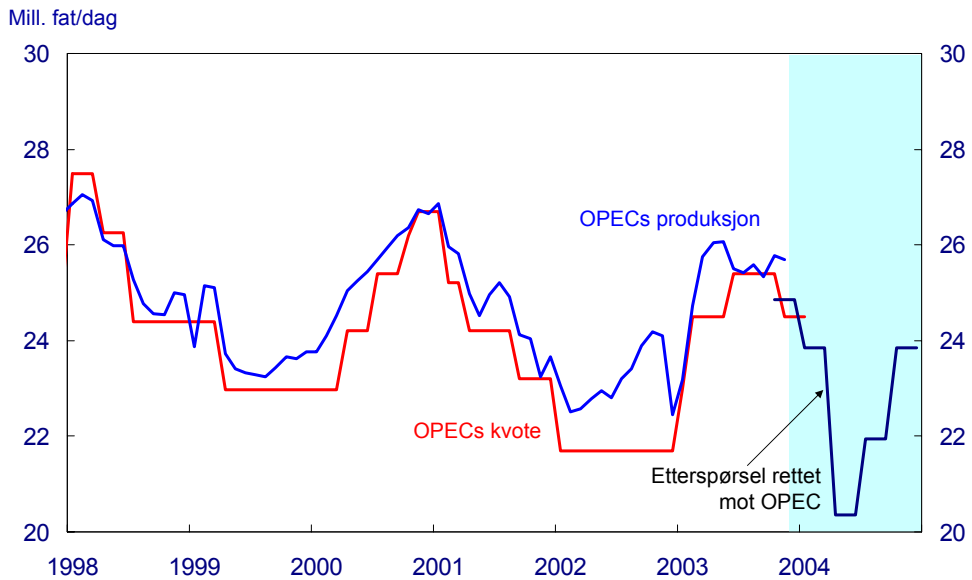
Millioner fat. Ukestall

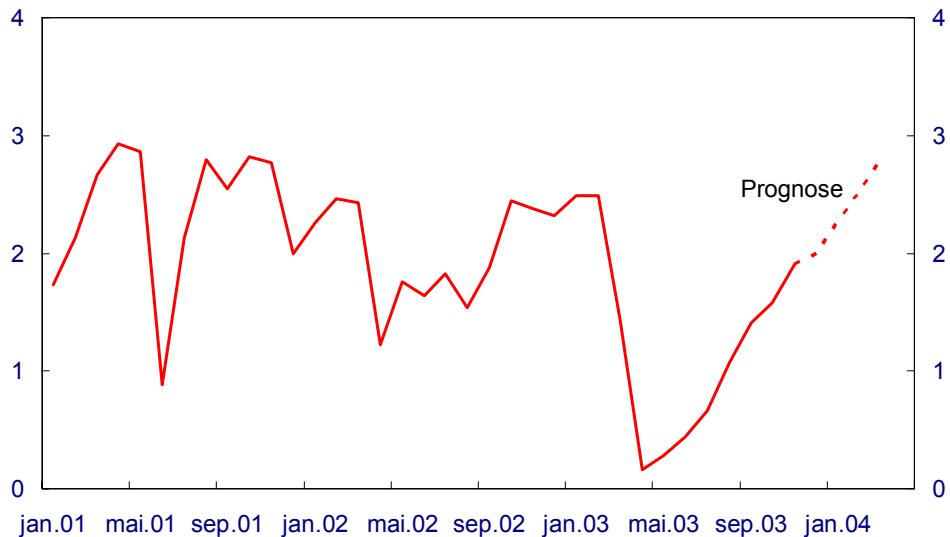
1.31 Anslag for vekst i etterspørselen gitt på forskjellige tidspunkt, OECD og ikke-OECD land, prosentvis vekst fra året før

1.32 OPEC-10 produksjon og kvoter

1.33 Oljeproduksjon i Irak og prognose Millioner fat per dag, månedstall

1.34 Futurespriser fra 15. august og 4. desember 2003

Samme spotpris begge dager: 29,27 dollar per fat

